

ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏ՝ ՆԿԻՐՎԱԾ ՋՈՆ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 85-ԱՄՅԱԿԻՆ

Ջոն Կիրակոսյանը ոչ միայն պետական ու քաղաքական ականավոր գործիչ էր, մեծավաստակ գիտնական, ծանրախոհ պատմաբան ու դիվանագետ, այլև ազգային ընդգծված նկարագրի տեր արժանապատիվ մարդ ու քաղաքացի: Եվ բնավ պատահական չէ, որ, ի հավերժացումն նրա պայծառ հիշատակի, այսօր նրա անունն է կրում Երևանի թիվ 20 հանրակրթական դպրոցը, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունում սահմանված է «Ջոն Կիրակոսյանի» մեդալ, որով պարգևատրվում են դիվանագիտական ասպարեզում աչքի ընկած գործիչներ, իսկ ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի գերա-

զանց առաջադիմություն ունեցող ուսանողները արժանանում են նրա անվան կրթաթոշակի:

Ականավոր գիտնականի ու պետական, քաղաքական գործչի ծննդյան 85-ամյակի կապակցությամբ մայիսի 6-ին ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետում տեղի ունեցավ հոբելյանական միստ, որին մասնակցում էին ԵՊՀ ռեկտորատի, ՀՀ ՊԱԱ, ՀՀ ԱԳՆ բազմաթիվ ներկայացուցիչներ, ԵՊՀ տարբեր ֆակուլտետների դասախոսներ, գիտնականներ, ուսանողներ և այլք:

Բացելով հոբելյանական միստը՝ ԵՊՀ ռեկտոր, ՀՀ ՊԱԱ թղթակից անդամ Արամ Սիմոնյանը շատ բարձր գնահատեց Ջոն Կիրակոսյանին ոչ միայն որպես գիտնականի ու պետական, քաղաքական գործչի, այլև մարդու ու քաղաքացու: «Ջոն Կիրակոսյանն այն մարդկանցից էր, - եզրափակեց իր խոսքը ԵՊՀ ռեկտորը, - որոնցով բնորոշվում ու գույն է ստանում դարաշրջանը: Նրա թողած հետքը մեր պատմագիտության մեջ հաստատուն է ոչ միայն այն պատճառով, որ նա դիվանագետ էր, հասարակական-քաղաքական գործիչ ու գիտնական, այլև այն պատճառով, որ մեծ հայրենասեր էր, շատ ակտիվ քաղաքացի և պարզապես մեծ հայ: Նա խիզախ էր երևի ամեն ինչում, բայց նախևառաջ գիտության ու քաղաքականության մեջ»:

ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկան, պրոֆ. Գեղամ Պետրոսյանը հանգամանորեն ներկայացրեց Ջոն Կիրակոսյանի

գիտամանկավարժական գործունեությունը վերջուն հավելեց. «Նա Հայաստանում պատրաստված միջազգայնագետների առաջին սերնդից էր, ով կարողացավ ապացուցել, որ նույնիսկ Խորհրդային Միության կազմում հնարավոր է մշակել ու վարել հայաստանակենտրոն և հայակենտրոն արտաքին քաղաքականություն: Այսօր կարող ենք վստահաբար պնդել, որ Խորհրդային Միության պայմաններում Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման ու դատապարտման խնդիրը գիտականորեն հիմնավորեց և Հայաստանի արտաքին քաղաքական օրակարգ ընդգրկելու առաջին հաջողված փորձն արեց Ջոն Կիրակոսյանը»:

Ելույթ ունեցողներից ՀՀ արտաքին գործերի փոխնախարար Շավարշ Քոչարյանը նշեց, որ Ջոն Կիրակոսյանը մի անհատ էր, որի մեծությունը հիմնավորման կարիք չունի. «Դա հիմնավորվում է նրա կյանքով ու այն ժառանգությամբ, որ նա թողել է: Եվ պատահական չէ, որ ԱԳՆ-ում լավագույն գործիչները պարգևատրվում են Ջոն Կիրակոսյանի անվան մեդալով»:

Վերջուն շնորհակալական խոսքով հանդես եկավ Ջոն Կիրակոսյանի որդին՝ Ավստրիայի Հանրապետությունում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆ. Արման Կիրակոսյանը, և ներկաներին հայտնեց, որ Ջոն Կիրակոսյանի ծննդյան 85-ամյակի առիթով ՀՀ ՊԱԱ արևելագիտության ինստիտուտը և «Գիտություն» հրատարակչությունը լույս են ընծայել Ջոն Կիրակոսյանի երկերի ժողովածուն, որը նվիրված է Հայոց մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին: Այն կազմել և խմբագրել է հենց ինքը՝ Արման Կիրակոսյանը:

«Այս գրքում,- ասաց նա,- փորձեցի ամփոփել նրա աշխատությունների ընտրանին: Սա ընտրանի է ոչ միայն նրա գիտական հոդվածների, այլև գործունեության: Կան հոդվածներ, որոնք չեն տպագրվել Հայաստանի այն ժամանակվա մամուլում և նույնիսկ «Ջոն Սահակյան» կեղծանունով Սփյուռքի կոմիտեի միջոցով ուղարկվել են արտերկիր»:

Հոբելյանական միստի ավարտից հետո տեղի ունեցավ ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի գիտխորհրդի որոշմամբ Ջոն Կիրակոսյանի անունով կոչված թիվ 418 լսարանի բացումը, որով ևս մեկ քայլ կատարվեց նրա պայծառ հիշատակի հավերժացման ուղղությամբ:

**Խմբագրական
խորհուրդ**